Egluro'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog

Mae'r galw am ynni yn newid ym Mhrydain Fawr. Bydd angen llawer mwy o ynni glân, dibynadwy, a fforddiadwy yn y dyfodol er mwyn cefnogi twf diwydiannau a diwallu anghenion cymunedau.

Rhaid i ni wneud newidiadau enfawr i'r system ynni er mwyn ateb y galw hwn, a symud ar gyflymder a graddfa nad yw Prydain Fawr wedi'u gweld o'r blaen. Mae'n her fawr sy'n gofyn am ddull mwy cydlynol o weithredu.

Beth yw'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog (CSNP)?

Mae'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog yn rhan o gynllun ynni newydd a fydd ar waith ar draws Prydain Fawr. Bydd yn ystyried:

- Pa rwydweithiau trawsyrru trydan a nwy, neu 'draffyrdd ynni', y mae eu hangen arnom er mwyn symud ynni'n effeithlon ar draws Prydain Fawr
- Ble gallai fod angen seilwaith trawsyrru newydd, neu seilwaith wedi'i uwchraddio, i wneud yn siŵr bod cartrefi a busnesau'n gallu cael gafael ar ynni
- Sut gallai'r rhwydwaith hydrogen newydd ein helpu i gludo a storio'r ynni hwn yn y dyfodol.

Mae pwyslais mawr ar drydan, nwy a hydrogen, gan fod y rhannau hyn o'r system yn fwy cysylltiedig â'i gilydd – mae penderfyniadau mewn un rhan yn cael effaith fawr ar y rhannau eraill, felly rhaid i ni eu cydlynu.

Mae Ofgem, y rheoleiddiwr ynni, wedi gofyn i ni lunio'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog. Bydd y cynllun yn creu darlun 25 mlynedd o anghenion rhwydweithiau ar draws Prydain Fawr, yn mapio'r lleoedd gorau ar gyfer seilwaith ynni, ac yn arwain buddsoddiad mawr mewn rhwydweithiau.

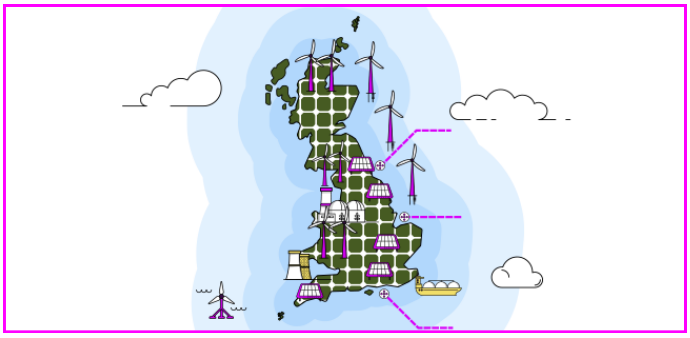

Pam mae angen y cynllun hwn arnom

Mae angen y seilwaith ynni priodol ar gartrefi, busnesau a chymunedau i gynnal bywyd bob dydd a thwf yn y dyfodol. Rhaid i ni sicrhau bod gan Brydain Fawr rwydweithiau ynni o'r maint iawn er mwyn cynnal system ynni ddibynadwy, lân, a fforddiadwy.

Wrth i'n system ynni newid:

- Bydd angen ehangu'r rhwydweithiau trydan
- Bydd trawsyriadau nwy yn dal i ategu ein system ynni
- Bydd y system hydrogen yn datblygu ar sail angen.

Drwy gynllunio'r elfennau hyn gyda'i gilydd, gallwn reoli'r effeithiau'n well ac osgoi costau diangen.

NESO
National Energy System Operator

Cysylltiadau'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog â chynlluniau eraill

Mae'r Cynllun hwn yn cydblethu â dau gynllun allweddol arall:

- Bydd y Cynllun Ynni Gofodol Strategol (SSEP) yn dangos sut mae diwallu anghenion ynni Prydain Fawr yn y dyfodol, a lle mae angen ynni newydd
- Bydd ein Cynlluniau Ynni Strategol Rhanbarthol yn dangos mwy o flaenoriaethau yng nghyd-destun dosbarthu ynni lleol ar gyfer Cymru, yr Alban a naw rhanbarth yn Lloegr.

[Edrychwch ar ein hanimeiddiad ar gyfer y Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog]

Pum cam i lunio'r cynllun

Byddwn yn dilyn pum cam i ddatblygu'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog. Gadewch i ni edrych ar bob cam.

- **Bwrw ati** - casglu data a dadansoddi pa rwydweithiau ynni fydd eu hangen ar Brydain Fawr i drawsyrru trydan, nwy a hydrogen yn y dyfodol
- **Canfod** - edrych ar gyfyngiadau'r rhwydwaith ynni presennol a'i anghenion yn y dyfodol, a mynd ati i gyhoeddi ein canfyddiadau
- **Datblygu** - gweithio gyda pherchnogion seilwaith trawsyrru a rhanddeiliaid eraill ar opsiynau posibl i ddiwallu'r anghenion a ganfuwyd
- **Arfarnu** - penderfynu pa opsiynau fydd yn gweithio orau i Brydain Fawr yn gyffredinol. Rydym yn edrych ar bethau fel gwerth am arian, effeithiau ar systemau, a'r gallu i gyflawni. Yn y cam hwn byddwn yn dewis dyluniad rhwydwaith a ffefrir ar gyfer pob math o ynni. Byddwn hefyd yn cynnal asesiadau amgylcheddol i edrych ar yr effeithiau posibl ar fywyd gwyllt, tirweddau, a chymunedau, a sut mae lleihau'r effeithiau hyn
- **Cyflawni** - cyhoeddi'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog drafft a gwybodaeth ategol am yr amgylchedd, a gwahodd sylwadau gan randdeiliaid a'r cyhoedd. Ar ôl cael adborth byddwn yn mireinio'r cynllun fel y bo'n briodol, ac yn gofyn i Ofgem ei gymeradwyo. Bydd y cynllun terfynol a gymeradwywyd yn cael ei gyhoeddi wedyn ar ein gwefan.

Sut byddwn yn ymgynghori ar y cynllun

Mae mewnbwn rhanddeiliaid yn allweddol i'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog. Rydym ni eisiau gwneud yn siŵr bod ein cynlluniau'n weladwy, a'u bod yn rhoi cyfle i bobl siapio'r gwaith hwn ar bob cam. Byddwn hefyd yn:

- Parhau i ofyn am fewnbwn gan randdeiliaid y diwydiant ynni
- Parhau i ofyn am fewnbwn gan randdeiliaid amgylcheddol
- Gofyn am fewnbwn gan bobl eraill a allai gymryd rhan yn y Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog, fel grwpiau budd i'r gymuned a budd i'r gymdeithas
- Parhau i godi ymwybyddiaeth o'r cynllun ar draws gwledydd a rhanbarthau Prydain Fawr.

Dyddiadau pwysig

Byddwn yn ymgynghori ar y cynllun drafft yn ystod gwanwyn 2028.

Byddwn yn cyhoeddi'r Cynllun Rhwydwaith Strategol Canolog terfynol yn ystod gaeaf 2028.

Byddwn yn diweddaru'r cynllun bob tair blynedd i wneud yn siŵr ei fod yn dal yn berthnasol ac yn effeithiol. Bydd ein diweddariadau'n adlewyrchu newidiadau disgwyliedig i rwydweithiau er mwyn diwallu anghenion ynni Prydain Fawr yn y dyfodol, a fydd yn siŵr o gynyddu.

CSNPCY01 | Mehefin 2026

Unrhyw gwestiynau? Cysylltwch â ni

Os oes gennych chi unrhyw gwestiynau, mae croeso i chi gysylltu â'n tîm.

neso.energy/network-planning

box.sep-portfolio@neso.energy

NESO
National Energy System Operator